

Zoo mogelijk moeten de verschillende onderwerpen op 13 of 14 Juli behandeld worden. Ik vrees, dat zulks onmogelijk zal blijken. Wij hebben toch niet minder dan drie „grootē” onderwerpen: de herziening van onze statuten en reglementen, het nog te verwachten verslag van het Hoofdbestuur in zake onze houding tegenover de Rijksverzekeringsbank en het Rapport in zake besmettelijke ziekten. Daarbij tal van voorstellen, die aanleiding tot discussie kunnen geven, waaronder de voorstellen van DIEREN-Oldambt zeker nog al wat tijd zullen vereischen. Mocht mijn vrees bewaarheid worden, dan zal ik de wenschelijkheid overwegen om op de vergadering voor te stellen een deel der punten te verdagen tot een buitengewone algemeene vergadering.

Zwolle, 30 Mei 1903.

G. OOSTERBAAN.

Oosterend bij Sneek, 27 Mei 1903.

Geachte Redactie!

Tot mijn spijt moet ik U tegenspreken naar aanleiding van het berichtje in uw nummer van 23 Mei over de Provinciale Friesche Vereeniging „Het Groene Kruis”.

Aangesloten zijn thans 12 plaatselijke vereenigingen, niet aangesloten minstens 13, hierbij gerekend de reeds vóór de Groene-Kruis-beweging opgerichte vereenigingen voor ziekenverpleging te Sneek en Heerenveen. Vooral het feit, dat de groote vereenigingen als Leeuwarden en Bergum (met resp. 700 en 1100 leden) nog niet medewerken, is ons een teleurstelling geweest.

Eigenaardig is dat slechts twee stedelijke vereenigingen, Franeker en Dokkum, zich aansloten; die van Harlingen, Workum en de drie straks genoemde aarzelen nog.

Een opmerking moet mij nog van het hart: waarom werken niet *alle medici* mede in deze zoo heilzame zaak?

Opmerkelijk is, zegt Dr. BUNING in zijn „Sociale Geneeskunde”, dat aan een vereeniging als „Het Groene Kruis” door de praktizeerende medici over het algemeen te weinig aandacht wordt geschonken. De woorden, door de kranige commissie voor de herziening van „de wet op de besmettelijke ziekten” tot de geneeskundigen gericht op blz. 12.2 van bovengenoemd nummer van uw *Tijdschrift* zijn waard door alle collega's gelezen en niet *vergeten* te worden!

Hoogachtend,

Uw Dw. collega.

P. DE VRIES J.ZN., *Secretaris van het Hoofdbestuur.*

N. Tonge, 27 Mei 1903.

AAN DE COMMISSIE VOOR DE HERZIENING DER „WET OP
DE BESMETTELIJKE ZIEKTEN”.

Aan het einde der Memorie van Toelichting van het ontwerp: vaccinatie-wet, werd ik onaangenaam getroffen door de uitdrukking „immoreelen zijdelingschen vaccinatiedwang”.

Hoe nu? De verplichte inenting der schoolkinderen onzedelijk? Dit is toch al een zonderlinge uitlating in verband met den geheelen inhoud dier Memorie. M. i. is de Staat, waar hij tot schoolgaan dwingt, zedelijk verplicht er met alle middelen naar te streven, dat dit schoolbezoek geen gevaar oplevert voor de gezondheid en het leven der kinderen. Dit kan ten opzichte der „kinderpokken” op afdoende wijze slechts geschieden door de inenting te eischen vóór het schoolgaan.

De overige prophylactische maatregelen zijn daartoe niet in staat o. a. omdat het bestaan van pokken vaak in het begin niet ter kennis zal komen van den Burgemeester en verdere autoriteiten. Ten eerste worden de atypische gevallen, zooals zij voornamelijk bij gevaccineerden voorkomen, vaak niet dadelijk gediagnosticeerd en ten tweede verlopen de pokken soms zóó goed-aardig bij hen, dat de patiënten slechts een paar dagen zich onwel gevoelen, hier en daar enkele puistjes krijgen en daardoor zich verbeelden, dat zij slechts een beetje „last van de gal hebben”. In zulke gevallen wordt vaak heelemaal geen geneeskundige hulp gezocht en toch kunnen zulke patiënten de oorzaak eener epidemie worden.

Dr. CHALMERS wijst in zijn ook in dat opzicht zoo leerrijk verslag over de laatste pokkenepidemie te Glasgow er op, dat deze gevallen het grootste struikelblok vormen bij de pogingen, om een epidemie te coupeeren. In zoo'n geval zou een onderwijzer of onderwijzeres een geheele klas kunnen besmetten, als de scholieren niet ingeënt zijn.

Daarom is m. i. schoolplicht zedelijk slechts verantwoord bij vaccinatieplicht. Ook dan zal er met het oog op de overige besmettelijke ziekten genoeg te boeken blijven op de debet-zijde voor de school.

Wil men verder de Overheid wijzen op het wenschelijke, om ook de overige bevolking door de vaccinatie te beschermen en beschermd te houden tegen de pokken, uitstekend. Dit moge uitvoerbaar zijn bij volken, die zooals de Duitschers gewend zijn aan tucht van de wieg tot het graf, ons volk is daarvoor wegens zijn afkeer van dwang, ook waar deze zeer heilzaam zou zijn, voorloopig nog niet rijp. Aan de geneeskundigen de taak, op de beteekenis der inenting voortdurend te wijzen, zooals zij dit nu reeds doen met betrekking tot licht, zuivere lucht, reinheid enz. enz.

Juist door bovengenoemde uitlating zou hier het betere weer de vijand van het goede kunnen blijken, en het belangrijke rapport juist tegenovergestelde uitwerking kunnen hebben als bedoeld wordt. Immers voor de ontworpen vaccinatie-wet is van de tegenwoordige Regeering wel niets te wachten en als de verplichte inenting der schoolkinderen zelfs van geneeskundige zijde onzedelijk genoemd wordt, dan zal er allicht een meerderheid gevonden worden om haar af te schaffen. Zou het daarom niet gewenscht zijn, dat de Commissie zich nader verklaarde omtrent deze uitdrukking die waarschijnlijk door haar wel niet zoo erg bedoeld is, opdat uit het goede niet het kwade voorkome?

C. VAN GELDER.

Groningen, 2 Juni 1903.

Geachte Redactie!

Naar aanleiding van mijn vorige opmerkingen komt Prof. PEKELHARING in het laatste nummer van het *Tijdschrift* met de teleurstellende mededeeling